

Týden pro kostel sv. Michaela Archanděla na Starém Městě pražském

pod záštitou hlavního města Prahy

16. – 21. prosince 2003

koncerty přednášky tematické výstavy videoprojekce

V posledním adventním týdnu roku 2003 proběhla kulturní akce, kterou pod záštitou hl. m. Prahy organizovala Národní knihovna ČR, Národní památkový ústav, Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola ve spolupráci s Ústavem pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Muzeem hl. m. Prahy a Archivem hl. m. Prahy.

Kulturní projekt především upozornil na kulturní význam nejpamátnějšího chrámového prostoru Prahy – kostela sv. Michaela Archanděla na Starém Městě pražském. Jedním z cílů akce byla prezentace modelového využití sakrálních kulturních památek, které neslouží svému původnímu účelu. V hlavní lodi kostela bylo možno shlédnout výstavu o archeologických nálezech, historii, architektuře, výtvarném umění a hudbě v kostele a klášteře servitů. V prostorách bývalého kláštera, v barokním knihovním sále byly uvedeny tematicky zaměřené přednášky a koncerty staré hudby. Úvodní přednášky v rámci cyklu nazvaného „České kulturní dědictví v evropských souvislostech“ se týkaly sakrálních památek, možnosti využití sakrálních prostor, celkovému ohrožení sakrálních památek v ČR a možnosti jejich záchrany. Další den byl věnován kulturnímu významu kostela sv. Michaela z hlediska archeologického výzkumu, umělecko historického bádání a hudebního dění v průběhu staletí. Celý cyklus byl uzavřen cyklem přednášek „Duchovní život v Praze v době baroka“, který se týkal sakrálních památek pražského baroka, hudby v pražských klášterech, náboženských bratrstev a slavností, působnosti řeholních řádů a kongregací v 17. a 18. století v Praze.

Kulturní projekt navázal na veřejnou diskusi na téma využití sakrálních památek v České republice, které neslouží svému původnímu účelu. Problém budoucnosti sakrálních památek je celospolečenským problémem, jehož řešení by mělo směřovat k vhodnému využití sakrálních památek s přihlédnutím k jejich nedozírné duchovní hodnotě. Sakrální památky totiž představují zvláště významnou část kulturního bohatství naší země a tvoří kulturní základy na nichž stojí evropská civilizace.

Pořadatelé:

Národní knihovna České republiky
Národní památkový ústav
Nadace Collegium Marianum
Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola

ve spolupráci

s Ústavem pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
Archivem hl. m. Prahy
Muzeem hl. m. Prahy

Program:

***

Slavnostní zahájení

Pondělí, 15. 12. 2003

19.00 Zahájení a vernisáž / Kostel sv. Michaela Archanděla

Kostel sv. Michaela Archanděla v kontextu Prahy a české kultury.

Úvodní proslov:

- PhDr. Vojtěch Balík, ředitel Národní knihovny České republiky
- doc. PhDr. Jiří T. Kotalík, generální ředitel Národního památkového ústavu
- prof. Mojmír Horyna, ředitel Ústavu pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

20.00 Slavnostní koncert / Barokní knihovni sál

Adventus Domini

účinkují: Collegium Marianum, umělecká vedoucí Jana Semerádová

Program: J. C. F. Fischer – adventní mše *Nun komm, der Heiden Heiland*, M.-A. Charpentier a Ph. J. Rittler – *Alma Redemptoris Mater*, J. J. I. Brentner a A. Campra – *Laudate Dominum*

Koncerty a přednášky

BAROKNÍ KNIHOVNÍ SÁL

bývalého kláštera servitů u kostela sv. Michaela,
Melantrichova 19, Praha 1, vstup z průchodu do Michalské ul.

Středa, 17. 12. 2003

ČESKÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ V EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH

17.00 Přednášky

Sakrální památky – významná část kulturního bohatství Evropy.

prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc.

ředitel Ústavu dějin křesťanského umění Teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Specifika památkové ochrany a péče o díla sakrální architektury.

PhDr. Josef Štulc

hlavní konzervátor Národního památkového ústavu

Možnosti využití sakrálních prostor, které neslouží svému účelu – příklady a vzory.

ing. arch. Vojtěch Lásk

ředitel územního odborného pracoviště středních Čech v Praze Národního památkového ústavu

Ohrožení sakrálních památek v ČR a možnosti jejich záchrany.

doc. PhDr. Jiří T. Kotalík

generální ředitel Národního památkového ústavu

19.30 Koncert s průvodním slovem

Tematická výstava ze sbírek Hudebního oddělení Národní knihovny.

Český podíl v hudební Evropě.

přednáší: doc. PhDr. Tomislav Volek

Čeští hudební vyslanci.

účinkují: Musica Florea, umělecký vedoucí Marek Štryncl

Program: Smyčcové kvartety a dechové kvintety F. V. Kramáře, F. X. Richtera, J. Myslivečka

Pátek, 19. 12. 2003

KULTURNÍ VÝZNAM KOSTELA SV. MICHAELA ARCHANDĚLA

15.00 *Přednášky*

Areál kostela sv. Michaela v raném středověku.

Mgr. Petr Starec

Muzeum hl. m. Prahy

Kostel sv. Michaela ve středověku.

PhDr. Michal Svatoš

Ústav dějin Univerzity Karlovy v Praze

Architektura kostela sv. Michaela.

ing. Petr Macek

Ústav pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Výzdoba interiéru kostela sv. Michaela a kláštera servitů.

PhDr. Daniela Vokolková, PhD.

Arcibiskupství pražské

Mgr. Petra Nevimová, PhD.

Státní ústřední archiv v Praze

Hudební dění u kostela sv. Michaela v průběhu staletí.

Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola

Sobota, 20. 12. 2003

ADVENT V ČESKÉM UMĚNÍ STŘEDOVĚKU A RENESANCE

15.00 *Přednášky*

Mariánský kult a jeho odraz v umění 14. a 15. století v Čechách.

doc. Dr. Ing. Jan Royt

Ústav pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Iluminované rukopisy s vyobrazením adventních motivů.

PhDr. Hana Hlaváčková

Ústav pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Staročeské roráty.

Mgr. Jan Baťa

Ústav hudební vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

hudební ukázky: Schola Týnského chrámu

17.00 *Koncert s průvodním slovem*

Hle, přijde Pán – liturgické zpěvy adventu.

přednáší: Mgr. David Eben, PhD.

Ústav hudební vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

účinkují: Schola Gregoriana Pragensis, umělecký vedoucí David Eben

Neděle, 21. 12. 2003

DUCHOVNÍ ŽIVOT V PRAZE V DOBĚ BAROKA

15.00 *Přednášky*

Sakrální umění pražského baroka.

prof. PhDr. Mojmír Horyna

ředitel Ústavu pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Barokní sláva pražských sodálů. Náboženská bratrstva a slavnosti v 17. a 18. století.

PhDr. Jiří Mikulec

Historický ústav Akademie věd ČR

Řeholní řády a kongregace v Praze v 17. a 18. století.

doc. PhDr. Ivana Čornejová

Ústav dějin Univerzity Karlovy v Praze

Hudba v pražských kláštorech. Strahovští premonstráti.

Mgr. Milada Jonášová

Etnologický ústav Akademie věd ČR, Ústav hudební vědy

17.00 Koncert s průvodní slovem

Barokní hudba pražských chrámů.

přednáší: Mgr. Václav Kapsa

Hudební oddělení Národní knihovny ČR

účinkují: Collegium Marianum, umělecká vedoucí Jana Semerádová

Program: Vokální a instrumentální skladby J. J. I. Brentnera, J. J. Fuxe, A. Lottiho a A. Caldary

Tematické výstavy a videoprojekce

KOSTEL SV. MICHAELA ARCHANDĚLA

Michalská ul., Praha 1, vstup z náměstí před kostelem

16. – 21. prosince 2003, otevřeno denně od 15 do 19 hodin.

Archeologický výzkum v areálu kostela sv. Michaela Archanděla (*Muzeum hl. m. Prahy*)

Kostel sv. Michaela Archanděla a jeho okolí v nejstarších zprávách a vyobrazeních (*Archiv hl. m. Prahy*)

Kostel sv. Michaela Archanděla a klášter servitů – historie, architektura, výtvarné umění, hudba (*Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola*)

Putování za českými gotickými Madonami (*fotografie Jana Smita*)